

| Datum vergadering gemeenteraad | Voorstelnummer       |
|--------------------------------|----------------------|
|                                | D.033100<br>Z.008774 |

Voorstel ingebracht door L. de Jong  
Portefeuillehouder S.T. Klein - de Jong  
Begrotingsprogramma en Alle programma's en taakvelden  
taakveld

Onderwerp Jaarstukken 2018

#### **Voorgesteld besluit**

1. Het aangepaste Normenkader rechtmatigheid 2018 vast te stellen.
2. De jaarrekening en het jaarverslag 2018 vast te stellen.
3. Het negatieve rekeningresultaat van € 931.000,- te onttrekken aan de algemene reserve
4. Uit de reserve sociaal domein € 1.696.000,- te onttrekken en toe te voegen aan de algemene reserve
5. Het weerstandsvermogen vast te stellen op € 3.280.000,- en € 440.000,- te onttrekken aan de algemene reserve en toe te voegen aan de reserve weerstandsvermogen (gereserveerd voor het sociaal domein) en € 90.000,- te onttrekken aan de algemene reserve en toe te voegen aan de reserve weerstandsvermogen;
6. Uit de algemene reserve € 78.000,- te onttrekken en te storten in de reserve overlopende posten.
7. € 78.000,- te onttrekken uit de reserve overlopende posten en in 2019 beschikbaar te stellen conform de overhevelingsvoorstellen.
8. € 340.000,- te onttrekken uit de algemene reserve en in 2019 beschikbaar te stellen conform de voorstellen tot resultaatbestemming.
9. Het restant van de investeringsbudgetten ad € 5.731.000,- beschikbaar te stellen voor 2019.
10. Begrotingswijziging nummer 12 van 2019 vast te stellen.

#### **Samenvatting van het voorstel**

Met het vaststellen van de jaarrekening en het jaarverslag 2018, zetten we de laatste stap in de planning en control cyclus 2018. In het jaarverslag legt het college van B&W verantwoording af over het gevoerde beleid en de behaalde resultaten in 2018. In de jaarrekening vindt u daarvan de financiële vertaling.

We sluiten 2018 af met een afname van de Algemene Reserve van € 183.000,-. De reserve sociaal domein neemt af met € 1.696.000,-.

We stellen u voor om € 78.000,- naar 2019 over te hevelen en € 340.000 via resultaatbestemming in 2019 beschikbaar te stellen.

De weerstandsratio bedraagt na de beoogde besluitvorming 1,40 en dat is voldoende. In 2019 stijgt de weerstandscapaciteit naar 1,71 (ruim voldoende)

#### **Inleiding**

De controle van de jaarrekening door de accountant vindt dit jaar later plaats dan andere jaren.

Dit heeft consequenties voor het proces van de politieke afhandeling van de jaarrekening.

Uitgangspunt is dat we voor 15 juli de goedgekeurde jaarrekening moeten aanleveren bij de provincie.

Dit is een belangrijk voorwaarde om onder repressief toezicht te blijven vallen.

Om de politieke afhandeling van de jaarrekening goed te laten verlopen, kiezen we ervoor om de concept-jaarrekening 2018, zoals hij ter controle aan de accountant wordt aangeboden alvast aan u te verzenden. Dan kunt u daar nu al kennis van nemen.

Als er belangrijke wijzigingen voortkomen uit de accountantscontrole, dan wordt de gecorrigeerde jaarrekening opnieuw behandeld in het college van 28 juni en direct daarna ontvangt u een nieuw raadsvoordragsvoorstel en raadsbesluit. Ongeveer tegelijkertijd komt de definitieve jaarrekening dan ook live op de website.

Bij onderdeel 7 (planning) is een uitgebreider overzicht opgenomen met de belangrijkste data.

Tevens vragen wij u om het aangepaste Normenkader rechtmatigheid van 2018 vast te stellen. In december 2018 is het Normenkader van de accountant door de raad vastgesteld. In het Normenkader is opgenomen op welke punten de accountant de organisatie moet controleren. Dit is de opdrachtschrijving van de raad aan de accountant. Al jaren nemen we hierbij ons eigen inkoop- en aanbestedingsbeleid uit 2013 op. De accountant concludeert nu, doordat we ons eigen inkoop- en aanbestedingsbeleid uit 2013 is opgenomen in het Normenkader, leidt tot een onwerkbaar situatie. Ons inkoop- en aanbestedingsbeleid is veel gedetailleerder dan de Europese aanbestedingsregels. Daarom adviseert de accountant om het inkoop- en aanbestedingsbeleid uit het normenkader te halen en dit door de raad te laten vaststellen op 9 juli. Hiervoor wordt verwezen naar de bijlage aangepaste Normenkader rechtmatigheid 2018.

## **HOOFDLIJNEN**

### **1. Wat is de aanleiding van dit voorstel en wat is het (wettelijk) beleidskader?**

Op grond van artikel 198 lid 1 van de Gemeentewet stelt u het jaarverslag en de jaarrekening vast. Deze twee documenten vormen samen de jaarstukken. Het jaarverslag bevat de inhoudelijke verantwoording over de gerealiseerde doelen in 2018. De jaarrekening bevat alle baten en lasten en een overzicht van de financiële positie ultimo 2018. Voorafgaand aan deze vaststelling controleert onze accountant de jaarrekening. De accountant controleert alleen de jaarrekening en niet het jaarverslag. Wel gaat de accountant na of de bedragen in het jaarverslag verenigbaar zijn met de bedragen in de jaarrekening.

De accountant gaat na of de jaarrekening correct en juist is opgesteld en of zich geen onregelmatigheden voordeden. Daarbij onderzoekt de accountant of de jaarrekening uitgaven bevat die de geraamde bedragen overschrijden, die zijn geboekt op een post waarmee zij niet overeenstemmen dan wel die anderszins niet rechtmatig zijn. Een oordeel over de wijze waarop het college het bestuur heeft gevoerd wordt niet door de accountant geveld. Het is aan u om daarover een politiek oordeel te geven.

### **2. Wat is het beoogde effect; wat willen we bereiken? En waarom op deze manier?**

Het college legt aan de raad over elk begrotingsjaar verantwoording af over het gevoerde beleid. Dat doet het college door middel van de jaarrekening en het jaarverslag, samen de jaarstukken. Het college zendt de vastgestelde jaarstukken binnen twee weken na vaststelling, maar in ieder geval vóór 15 juli van het jaar, volgend op het begrotingsjaar, aan gedeputeerde staten. Door de vaststelling van de jaarstukken verleent u het college decharge voor het in de jaarstukken verantwoorde beleid en financieel beheer.

Toelichting restant van de investeringsbudgetten

Bij de wijziging van het BBV in 2017 en de BBV notitie materiele vaste activa wordt aangegeven dat de raad specifiek dient te besluiten wat er met het restant van investeringskredieten dient te gebeuren. Voor de lopende investeringen bedraagt het totaal van de restant kredieten € 5.731.000,-. **(voorgesteld besluit 8)** Het grootste gedeelte hiervan betreft de nieuwbouw van de sporthal in Maurik € 3.400.000,-. De overige restantkredieten betreffen met name de inventaris en infrastructuur van het gemeentehuis en de projecten vanuit het I&A-plan..

### **3. Wat zijn de nadelen en/of mogelijke risico's als de raad het voorstel overneemt?**

De reserve sociaal domein neemt met € 1.696.000,- af, vanwege het tekort op de jeugdhulp (€ 1.210.000,-) en de uitvoering van de WMO.

In 2019 en later zijn er ook nog een aantal onttrekkingen uit deze reserve geraamd, waardoor de reserve in 2021 leeg is. Daarom wordt voorgesteld om de reserve weerstandsvermogen alvast met € 440.000,- aan te vullen voor het risico sociaal domein (zie voorgesteld besluit nr. 4)

#### 4. Wat betekent het als de raad dit voorstel *niet* overneemt?

Het niet vaststellen (en niet tijdig inzenden) van de jaarstukken 2018 voor 15 juli 2019 bij de gedeputeerde staten kan leiden tot preventief toezicht. Dit betekent dat de provincie de begroting en eventuele begrotingswijzigingen eerst moet goedkeuren voordat we tot uitvoering van de begroting over mogen gaan.

Voor de resultaatbestemmingen geldt dat als de raad dit voorstel niet overneemt, een aantal geplande activiteiten geen doorgang kan vinden. De overhevelingsvoorstellen zijn bedoeld om in 2018 gestarte werkzaamheden voort te zetten in 2019. Niet akkoord gaan met deze voorstellen betekent dat een aantal activiteiten in 2018 niet is gedekt of niet meer wordt uitgevoerd.

#### 5. Is het een begrotingswijziging?

Ja; dit is begrotingswijziging nummer 12 van 2019.

### TOELICHTING EN UITVOERING

#### 6. Beleidskader

In de artikelen 197 t/m 201 van de Gemeentewet staan bepalingen inzake de jaarrekening en het jaarverslag. Ook in het Besluit Begroting en Verantwoording gemeenten (BBV) staan bepalingen over de jaarstukken en wel in de artikelen 24 t/m 29. De artikelen 30 t/m 58 hebben betrekking op de balans en de toelichting.

#### 7. Effectmeting, planning en evaluatie

We zenden de jaarstukken 2018 voor 15 juli 2018 naar de provincie Gelderland. In de herijking van de P&C-cyclus zijn we, na overleg met de Kwaliteitscommissie, overgegaan op een digitale variant.

Hieronder zijn de belangrijkste data van de vervolgplanning opgenomen

| Omschrijving                                                                 | Datum             |
|------------------------------------------------------------------------------|-------------------|
| Controle jaarrekening door de accountant                                     | 03 t/m 14-06-2019 |
| Ontvangst controle bevindingen accountant                                    | 24/25-06-2019     |
| Ambtelijke verwerking (mogelijke aanpassingen in de jaarrekening)            | 25/26-06-2019     |
| Extra collegevergadering (alleen als er wijzigingen in de jaarrekening zijn) | 28-06-2019        |
| Jaarrekening live op de website + persbijeenkomst                            | Rond 28-06-2019   |
| Kwaliteitscommissie (accountant is daarbij aanwezig)                         | 01-07-2019        |
| Voorbespreking Raad                                                          | 02-07-2019        |
| Raadsbehandeling                                                             | 09-07-2019        |
| Verzenden jaarstukken naar de provincie                                      | Voor 15 juli 2019 |

#### 8. Financiën

In dit hoofdstuk vindt u informatie over de financiële positie van onze gemeente na verwerking van de uitkomst van de jaarrekening 2018. Achtereenvolgens gaan we in op:

- het resultaat van de jaarrekening 2018
- de overhevelingsvoorstellen en resultaatbestemming
- de ontwikkeling van de reserve sociaal domein
- de reserve weerstandsvermogen
- de ontwikkeling van de algemene reserve

#### Resultaat jaarrekening 2018

Het resultaat van de jaarrekening is € 931.000,- negatief. Dit bedrag onttrekken we aan de Algemene Reserve (voorgesteld besluit 2). Het negatieve saldo wordt veroorzaakt door het negatieve saldo van het sociaal domein van € 1.696.000,-. Na correctie van het sociaal domein hebben we een positief saldo van € 765.000,-.

Het negatieve saldo van het sociale domein van € 1.696.000,- wordt onttrokken aan de Reserve Sociaal Domein en toegevoegd aan de Algemene Reserve. Bij het vormen van de Reserve Sociaal Domein heeft u besloten om de overschotten op het sociaal domein te reserveren voor afrekeningen in latere jaren. Nu is het moment om de overschotten van vorige jaren in te zetten voor het tekort in 2018 **(voorgesteld besluit 3).**

#### **Overhevelingsvoorstellen en resultaatbestemming**

Ten laste van het resultaat doen wij u een voorstel om een budget € 78.000,- over te hevelen van 2018 naar 2019. Naast deze budgetoverheveling stellen we voor om € 340.000,- van het resultaat te bestemmen om incidenteel in te zetten in 2019. In de bijlagen bij de jaarrekening zijn deze bedragen gespecificeerd en toegelicht **(voorgesteld besluit 5, 6 en 7).**

### Ontwikkeling Reserve Sociaal Domein

Hieronder is de ontwikkeling van de Reserve Sociaal Domein in beeld gebracht. Daarbij is gelijk een doorkijkje gemaakt naar de komende jaren.

| Ontwikkeling reserve deelfonds sociaal domein                              |                 |
|----------------------------------------------------------------------------|-----------------|
| Saldo Reserve Sociaal Domein per 31-12-2018                                | 2.581.333       |
| Onttrekking nadelig saldo 2018                                             | -1.695.777      |
| Onttrekking i.v.m. transformatie sociaal domein (raadsvoorstel april 2019) | -82.640         |
| Geraamde onttrekking begroting 2019                                        | - 437.500       |
| Geraamde onttrekking begroting 2020                                        | - 329.191       |
| Geraamde onttrekking begroting 2021                                        | - 75.000        |
| <b>Verwacht tekort reserve sociaal domein in 2021</b>                      | <b>- 38.775</b> |

Als we het volledige nadelig saldo van het sociaal domein 2018 van € 1.695.777 onttrekken aan de Reserve Sociaal Domein ontstaat er in 2021 een tekort op deze reserve van € 38.775,-. Een negatieve reserve is niet toegestaan volgens onze begrotingsvoorschriften. Zodra de reserve negatief loopt moet dit worden aangevuld uit de Algemene Reserve.

De toegenomen uitgaven op het sociaal domein voor de uitvoering van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) en de Jeugdwet geven een beeld dat de kosten niet langer meer in evenwicht zijn met de rijksbijdrage. Nader onderzoek dient nog uit te wijzen of hieraan incidentele of structurele oorzaken aan ten grondslag liggen. Hierover wordt u op de hoogte gehouden.

### De Reserve Weerstandsvermogen

Op basis van de risico-inventarisatie bij het opstellen van deze jaarrekening moet er in de Reserve Weerstandsvermogen een bedrag worden opgenomen van minimaal € 440.000,- voor de uitvoering van de WMO en de Jeugdwet. Omdat we hiervoor tot nu toe een aparte Reserve Deelfonds Sociaal Domein hebben, was het niet nodig om dit bedrag op te nemen in de Reserve Weerstandsvermogen. Nu de Reserve Sociaal Domein leegloopt, moeten we of deze reserve aanvullen, of het bedrag toevoegen aan de Reserve Weerstandsvermogen. Technisch gezien zou het ook later mogen, omdat de Reserve Sociaal Domein nog niet leeg is per 31-12-2018, maar wij stellen u voor om nu al bij deze jaarrekening € 440.000,- te onttrekken aan de Algemene Reserve en toe te voegen aan de Reserve Sociaal Domein (**voorgesteld besluit 4**).

Op basis van de risico-inventarisatie is het benodigde weerstandsvermogen bij deze jaarrekening berekend op € 2.840.000. Op 31-12-2018 is het saldo € 2.750.000,-. Dit betekent dan we u voorstellen om € 90.000 uit de Algemene Reserve te onttrekken en te storten in het geblokkeerde gedeelte van de Algemene Reserve (**voorgesteld besluit 4**).

| Ontwikkeling Algemene Reserve                                                |                  |                  |
|------------------------------------------------------------------------------|------------------|------------------|
| Stand Algemene Reserve per 31-12-2018                                        |                  | <b>1.111.075</b> |
| Geraamde onttrekkingen in begroting 2019 en later                            | - 452.726        |                  |
| Geraamde toevoegingen begr. '19 en later (o.a. Tollewaard € 1,3 miljoen)     | <u>1.946.981</u> |                  |
|                                                                              |                  | 1.494.255        |
| Subtotaal Algemene Reserve voor financiële effecten jaarrekening 2018        |                  | <b>2.605.330</b> |
|                                                                              |                  |                  |
| Saldo jaarrekening 2018 voor bestemming                                      | - 931.142        |                  |
| Overhevelingsvoorstellen                                                     | - 78.000         |                  |
| Voorstellen resultaatbestemming                                              | - 340.000        |                  |
| Onttrekking Reserve Sociaal domein en toevoeging aan Algemene Reserve        | <u>1.695.777</u> |                  |
| Toename Algemene Reserve bij de jaarrekening 2018                            |                  | 346.635          |
| Subtotaal Algemene Reserve                                                   |                  | <b>2.951.965</b> |
|                                                                              |                  |                  |
| Onttrekking Algemene Reserve en toevoeging aan de Reserve Sociaal Domein     |                  | - 440.000        |
| Onttrekking Algemene Reserve en toevoeging aan de Reserve Weerstandsvermogen |                  | - 90.000         |
| <b>Saldo algemene reserve na verwerking jaarrekening 2018</b>                |                  | <b>2.421.965</b> |

**9. Communicatie**

De jaarstukken 2018 liggen vanaf eind juni ter inzage en zijn algemeen verkrijgbaar. Daarnaast zijn de jaarstukken eveneens vanaf eind juni in te zien via onze website.

**10. Burgerparticipatie**

Burgerparticipatie is niet van toepassing op de jaarstukken 2018.

**11. Deregulering**

Er is geen sprake van regulering of deregulering.

**12. Achtergrondinformatie**

Uitvoeringsrekening 2018 (ter inzage).

**Bijlagen:**

- Raadsbesluit
- Concept jaarstukken 2018.

De definitieve Jaarstukken 2018 komen eind juni digitaal beschikbaar op de website.

**Inlichtingen bij:**

Naam: Leo de Jong  
Team: Advies - Financiën